

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 3 sierpnia 2011 r.

w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi

(Dz. U. z dnia 22 sierpnia 2011 r.)

Na podstawie [art. 73 ust. 11](#) ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) gatunki lub grupy gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, zwane dalej "zwierzętami niebezpiecznymi", zaliczanych do:
  - a) kategorii I - obejmującej najbardziej niebezpieczne gatunki lub grupy gatunków zwierząt, które z przyczyn naturalnej agresywności lub właściwości biologicznych mogą stanowić poważne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi,
  - b) kategorii II - obejmującej pozostałe gatunki lub grupy gatunków zwierząt niebezpiecznych;
    - 2) warunki przetrzymywania poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt gatunków niebezpiecznych;
    - 3) sposoby znakowania zwierząt gatunków niebezpiecznych.

§ 2. 1. Gatunki zwierząt niebezpiecznych, zaliczonych do kategorii I, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Gatunki zwierząt niebezpiecznych, zaliczonych do kategorii II, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

Rozdział 2

Ogólne warunki przetrzymywania gatunków zwierząt niebezpiecznych

§ 3. 1. Zwierzęta gatunków lub grup gatunków niebezpiecznych, o których mowa w § 1 pkt 1, przetrzymuje się w pomieszczeniach z zastosowaniem podwójnych zabezpieczeń przed ucieczką:

- 1) wewnętrznych skonstruowanych w sposób zapobiegający samodzielnemu wydostaniu się z nich zwierząt, w szczególności:
  - a) pojemników, terrariów, akwaterrariów, klatek wewnątrz pomieszczeń,
  - b) oddzielnych budynków, zamkniętych pomieszczeń, przeznaczonych w całości dla zwierząt,
  - c) klatek i wybiegów, funkcjonujących jako niezależne pomieszczenia;
    - 2) zewnętrznych, w szczególności:
      - a) zamkniętych i uszczelnionych pomieszczeń lub budynków,
      - b) ogrodzeń, bram, furtek, śluz,
      - c) fos.

2. Zabezpieczenia powinny spełniać następujące wymagania:

- 1) konstrukcja powinna uniemożliwiać ich otwarcie przez znajdujące się w nich zwierzęta oraz przypadkowe otwarcie przez człowieka;
- 2) obszar pomiędzy zabezpieczeniem wewnętrznym i zewnętrznym należy zagospodarować w sposób umożliwiający łatwe zlokalizowanie i schwytywanie lub inne unieszkodliwienie zwierzęcia, które wydostało się poza zabezpieczenie wewnętrzne;
- 3) zabezpieczenia wewnętrzne i zewnętrzne nie mogą mieć wspólnego wyjścia na zewnątrz, o ile nie są skonstruowane na zasadzie działania śluzy.

§ 4. 1. Zabezpieczenie zewnętrzne powinno uniemożliwiać przypadkowe przedostanie się osób postronnych i ich kontakt z zabezpieczeniem wewnętrznym.

2. Zabezpieczeń nie wolno pozostawiać otwartych w czasie, gdy w środku znajdują się zwierzęta niebezpieczne.

3. W chwili otwierania zabezpieczeń wewnętrznych zabezpieczenia zewnętrzne powinny być zamknięte.

4. Zabezpieczenie wewnętrzne powinno być tak skonstruowane, żeby przed jego otwarciem możliwe było wzrokowe zlokalizowanie zwierząt znajdujących się w pobliżu wejścia.

5. Na zabezpieczeniu wewnętrznym, w widocznym miejscu, umieszcza się tablicę o rozmiarze nie mniejszym niż format A5, z czytelnym napisem: "UWAGA! ZWIERZĘ NIEBEZPIECZNE DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI".

§ 5. W miejscu przetrzymywania zwierzęcia niebezpiecznego należy umieścić łatwo dostępne:

- 1) informację zawierającą nazwę gatunku w języku łacińskim i polskim, jeżeli polska nazwa istnieje;
- 2) opis jego oznakowania;
- 3) instrukcję zawierającą:
  - a) sposób postępowania w przypadku ucieczki zwierzęcia niebezpiecznego, obejmującą w szczególności metody jego odłowienia lub innego unieszkodliwienia,

- b) informację o posiadanym niezbędnym sprzęcie umożliwiającym schwywanie lub unieszkodliwienie zwierzęcia niebezpiecznego w przypadku jego ucieczki,
- c) sposób postępowania w razie ukąszenia przez zwierzę niebezpieczne w przypadku zwierzęcia jadowego;
  - 4) sprzęt umożliwiający schwywanie lub unieszkodliwienie zwierzęcia niebezpiecznego w przypadku jego ucieczki.

Rozdział 3

Szczegółowe warunki przetrzymywania gatunków zwierząt niebezpiecznych

- § 6.** 1. Szczegółowe warunki przetrzymywania zwierząt z gatunków lub grup gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.
2. Warunki, o których mowa w ust. 1, określają niezbędne wyposażenie i wymagania dla zwierząt niebezpiecznych.
3. W przypadku przetrzymywania zwierząt niebezpiecznych z więcej niż jednego gatunku lub grup gatunków warunki określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia powinny być spełnione dla każdego gatunku lub grupy gatunków oddzielnie.

Rozdział 4

Sposoby znakowania zwierząt gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi

- § 7.** 1. Warunkiem przetrzymywania zwierząt kręgowych jest ich oznakowanie za pomocą mikroczipa o niezmiennym i niepowtarzalnym numerze, odpowiadającego normom ISO 11784: 1996 (E) i ISO 11785: 1996 (E), wyprodukowanego do celów znakowania żywych zwierząt.
2. Wszczepienie mikroczipa jest wykonywane przez lekarza weterynarii posiadającego prawo do wykonywania zawodu lekarza weterynarii, określone w [ustawie](#) z dnia 18 grudnia 2003 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 95, z 2008 r. Nr 220, poz. 1433 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622).
3. Miejsce wszczepiania mikroczipa u zwierzęcia niebezpiecznego oraz ograniczenia wynikające z potrzeby zachowania dobrostanu zwierząt określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.
4. Mikrochip powinien być wszczepiony w sposób możliwie jak najbardziej utrudniający jego ewentualne przyżyciowe usunięcie i nie powinien być widoczny przez skórę oznakowanego zwierzęcia.
5. Mikroczipa nie wszczepia się w trakcie hibernacji zwierzęcia ani w czasie na tyle krótkim przed wejściem w ten stan, że uniemożliwiłoby to pełne zagojenie się do tego momentu miejsca wszczepienia.
6. Jeżeli wymaga tego dobrostan zwierzęcia, w szczególności mając na uwadze stan zdrowia, kondycję lub rozmiary zwierzęcia, lekarz weterynarii może podjąć decyzję o oznakowaniu tego zwierzęcia w terminie późniejszym niż określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia, wydając zaświadczenie, w którym podaje okoliczności, po zaistnieniu których będzie można zwierzę oznakować.
7. Jeżeli do chwili przekroczenia wieku lub rozmiaru, o których mowa w załączniku nr 4 do rozporządzenia, zwierzę nie zostało oznakowane, znakuje się je bez zbędnej zwłoki.
- § 8.** W przypadku oznakowania zwierzęcia w sposób, o którym mowa w [art. 66 ust. 5](#) rozporządzenia Komisji (WE) nr 865/2006 z dnia 4 maja 2006 r. ustanawiającego przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz. Urz. UE L 166 z 19.06.2006, str. 1, z późn. zm.), uznaje się za spełniony warunek, o którym mowa w § 7 ust. 1.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

- § 9.** 1. Jeżeli przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wszczepiono zwierzęciu mikrochip w innym miejscu niż wskazane w załączniku nr 4 do rozporządzenia, w opisie oznakowania, o którym mowa w § 5 pkt 2, oraz we wniosku o wpis do rejestru, należy wskazać zastosowane miejsce wszczepienia mikroczipa.
2. Jeżeli zastosowany przed dniem wejścia w życie rozporządzenia mikrochip nie komunikuje się z czytnikami kompatybilnymi z normami, o których mowa w § 7 ust. 1, lub mikroczipa nie można odczytać, w szczególności z powodu jego uszkodzenia lub przypuszczalnej utraty, należy takie zwierzę oznakować mikrochipem spełniającym warunki, o których mowa w § 7.
- § 10.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej - środowisko, na podstawie [§ 1 ust. 2 pkt 2](#) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 216, poz. 1606).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej [ustawy](#) zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 170 i Nr 94, poz. 549.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

**KATEGORIA I - NAJBARDZIEJ NIEBEZPIECZNE GATUNKI LUB GRUPY GATUNKÓW
ZWIERZĄT, KTÓRE Z PRZYCZYN NATURALNEJ AGRESYWNOŚCI LUB WŁAŚCIWOŚCI
BIOLOGICZNYCH MOGĄ STANOWIĆ POWAŻNE ZAGROŻENIE DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI¹⁾**

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1	2	3
	PAJĘCZAKI	ARACHNIDA
	PAJĄKI	ARANEIDA
	xx	Ctenidae
1.	xx - wszystkie gatunki	Phoneutria spp.
	xx	Hexathelidae
2.	atraks	Atrax robustus
3.	xx - wszystkie gatunki	Hadronyche spp.
	xx	Sicariidae
4.	xx - wszystkie gatunki	Loxosceles spp.
5.	xx - wszystkie gatunki	Sicarius spp.
	omatnikowate	Theridiidae
6.	czarna wdowa	Latrodectus mactans
7.	karakurt	Latrodectus tredecimguttatus
8.	katipo	Latrodectus katipo
	SKORPIONY	SCORPIONES
	xx	Buthidae
9.	xx	Androctonus australis
10.	xx	Androctonus bicolor
11.	xx	Androctonus crassicauda
12.	xx	Androctonus liouvillei
13.	xx	Androctonus mauritanicus
14.	xx	Buthus occitanus
15.	xx	Buthus tunetanus
16.	xx	Centruroides elegans
17.	xx	Centruroides griseus
18.	xx	Centruroides infamatus
19.	xx	Centruroides limpidus
20.	xx	Centruroides noxius
21.	xx	Centruroides pallidiceps
22.	xx	Centruroides sculpturatus
23.	xx	Centruroides suffusus
24.	xx	Hottentotta gentili
25.	xx	Hottentotta hottentotta
26.	xx	Hottentotta minax
27.	xx	Hottentotta saulcyi
28.	xx	Hottentotta tamulus
29.	xx	Hottentotta trilineatus
30.	xx	Leiurus quinquestriatus
31.	xx	Mesobuthus eupeus
32.	xx	Mesobuthus gibbosus
33.	xx	Mesobuthus martensii
34.	xx	Parabuthus granulatu
35.	xx	Parabuthus mossambicensis
36.	xx	Parabuthus transvaalicus
37.	xx	Tityus arellanoparrai

38.	xx	Tityus argentinus
39.	xx	Tityus bahiensis
40.	xx	Tityus brazilae
41.	xx	Tityus cambridgei
42.	xx	Tityus caripitensis
43.	xx	Tityus charreyroni
44.	xx	Tityus costatus
45.	xx	Tityus dasyurus
46.	xx	Tityus dedoslargos
47.	xx	Tityus discrepans
48.	xx	Tityus fasciolatus
49.	xx	Tityus forcipula
50.	xx	Tityus fuehrmanni
51.	xx	Tityus funestus
52.	xx	Tityus ivicnancor
53.	xx	Tityus magnimanus
54.	xx	Tityus mattogrossensis
55.	xx	Tityus monaguensis
56.	xx	Tityus neglectus
57.	xx	Tityus nematochirus
58.	xx	Tityus neoespartanus
59.	xx	Tityus nororientalis
60.	xx	Tityus pachyurus
61.	xx	Tityus perijanensis
62.	xx	Tityus quirogae
63.	xx	Tityus serrulatus
64.	xx	Tityus silvestris
65.	xx	Tityus stigmurus
66.	xx	Tityus surorientalis
67.	xx	Tityus tamayoi
68.	xx	Tityus trinitatis
69.	xx	Tityus trivittatus
70.	xx	Tityus zulianus
	xx	Hemiscorpiidae
71.	xx	Hemiscorpius lepturus
	xx	Scorpionidae
72.	xx	Nebo hierichonticus
	GADY	REPTILIA
	ŁUSKONOŚNE	SQUAMATA
	JASZCZURKI	LACERTILIA
	waranowate	Varanidae
73.	waran z Komodo	Varanus komodoensis
	WEŻE	SERPENTES
	żmijowate	Viperidae
74.	xx	Adenorhinos barbouri
75.	xx	Bitis albanica
76.	żmija sykliwa	Bitis arietans
77.	xx	Bitis armata
78.	xx	Bitis atropos
79.	xx	Bitis caudalis
80.	xx	Bitis cornuta
81.	żmija gabońska	Bitis gabonica

82. xx
83. żmija rogatonosa
84. xx
85. xx
86. xx
87. xx
88. xx
89. xx
90. xx - wszystkie gatunki
91. xx - wszystkie gatunki
92. xx
93. xx - wszystkie gatunki
94. xx
95. xx
96. xx - wszystkie gatunki
97. xx
98. żmija nosoroga
99. xx
100. xx
101. żmija irańska
102. xx
103. xx
104. xx
105. żmija turecko-irańska
106. żmija bliskowschodnia
grzechotnikowate
107. mokasyn meksykański
108. mokasyn błotny
109. xx - wszystkie gatunki
110. żararaka żółtopłama
111. xx
112. xx
113. xx
114. xx
115. xx
116. xx
117. xx - wszystkie gatunki
118. xx - wszystkie gatunki
119. xx - wszystkie gatunki
120. xx - wszystkie gatunki
121. mokasyn gładki
122. xx - wszystkie gatunki
123. grzechotnik diamentowy
124. xx
125. grzechotnik teksaski
126. grzechotnik meksykański
127. grzechotnik kataliński
128. xx
129. grzechotnik straszliwy (kaskabel)
130. xx
131. xx
132. grzechotnik pospolity

Bitis inornata
Bitis nasicornis
Bitis parviocula
Bitis schneideri
Bitis worthingtoni
Bitis xeropaga
Cerastes gasperettii
Cerastes vipera
Daboia spp.
Echis spp.
Eristicophis macmahonii
Macrovipera spp.
Montatheris hindii
Proatheris superciliaris
Pseudocerastes spp.
Vipera albizona
Vipera ammodytes
Vipera bornmuelleri
Vipera bulgardaghica
Vipera latifii
Vipera palaestinae
Vipera sachalinensis
Vipera transcaucasiana
Vipera wagneri
Vipera xanthina
Crotalidae
Agkistrodon bilineatus
Agkistrodon piscivorus
Atropoides spp.
Bothriechis aurifer
Bothriechis bicolor
Bothriechis lateralis
Bothriechis marchi
Bothriechis nigroviridis
Bothriechis rowleyi
Bothriechis thalassinus
Bothriopsis spp.
Bothrocophias spp.
Bothropoides spp.
Bothrops spp.
Calloselasma rhodostoma
Cerrophidion spp.
Crotalus adamanteus
Crotalus aquilus
Crotalus atrox
Crotalus basiliscus
Crotalus catalinensis
Crotalus culminatus
Crotalus durissus
Crotalus enyo
Crotalus ericsmithi
Crotalus horridus

133. xx
134. xx
135. grzechotnik kropiaty
136. grzechotnik górski
137. xx
138. xx
139. grzechotnik parzystoplamy
140. xx
141. xx
142. grzechotnik pustynny
143. xx
144. xx
145. xx
146. xx
147. grzechotnik tygrysi
148. xx
149. xx
150. xx
151. xx
152. grzechotnik periowy (g. zielony)
153. grzechotnik graniopyski
154. xx
155. xx
156. xx - wszystkie gatunki
157. xx
158. xx - wszystkie gatunki
159. xx - wszystkie gatunki
160. xx - wszystkie gatunki
161. xx - wszystkie gatunki
162. xx - wszystkie gatunki
163. xx
164. xx - wszystkie gatunki
165. xx - wszystkie gatunki
166. xx
167. xx

położowate

168. boomslang

zdradnicowate

169. xx - wszystkie gatunki
170. xx - wszystkie gatunki
171. mamby - wszystkie gatunki
172. xx - wszystkie gatunki
173. xx - wszystkie gatunki
174. xx
175. xx - wszystkie gatunki
176. xx - wszystkie gatunki
177. xx - wszystkie gatunki
178. xx - wszystkie gatunki
179. koralówki - wszystkie gatunki
180. kobry - wszystkie gatunki
181. kobra królewska
182. xx - wszystkie gatunki

Crotalus intermedius
Crotalus lannomi
Crotalus mitchellii
Crotalus molossus
Crotalus oreganus
Crotalus polystictus
Crotalus pricei
Crotalus pusillus
Crotalus ravus
Crotalus scutulatus
Crotalus simus
Crotalus stejnegeri
Crotalus stephensi
Crotalus tancitarensis
Crotalus tigris
Crotalus totonacus
Crotalus transversus
Crotalus tzabcan
Crotalus vegrandis
Crotalus viridis
Crotalus willardi
Deinagkistrodon acutus
Garthius chaseni
Gloydus spp.
Himalayophis tibetanus
Hypnale spp.
Lachesis spp.
Ophryacus spp.
Ovophis spp.
Porthidium spp.
Pelteporon macrolepis
Protobothrops spp.
Rhinocerophis spp.
Triceratolepidophis sieversorum
Zhaoermia mangshanensis

Colubridae

Dispholidus typus

Elapidae

Boulengerina spp.
Bungarus spp.
Dendroaspis spp.
Edichnopsis spp.
Elapsoidea spp.
Hemachatus haemachatus
Hemibungarus spp.
Homoroselaps spp.
Leptomicrurus spp.
Micruroides spp.
Micrurus spp.
Naja spp.
Ophiophagus hannah
Paranaja spp.

183. xx - wszystkie gatunki
 184. xx - wszystkie gatunki
 185. xx - wszystkie gatunki
 186. kobry pustynne - wszystkie gatunki

węże morskie

187. xx
 188. xx - wszystkie gatunki
 189. xx - wszystkie gatunki
 190. xx - wszystkie gatunki
 191. xx
 192. xx - wszystkie gatunki
 193. xx - wszystkie gatunki
 194. xx - wszystkie gatunki
 195. xx - wszystkie gatunki
 196. xx - wszystkie gatunki
 197. xx - wszystkie gatunki
 198. xx - wszystkie gatunki
 199. xx - wszystkie gatunki
 200. xx - wszystkie gatunki
 201. xx
 202. xx - wszystkie gatunki
 203. xx - wszystkie gatunki
 204. xx - wszystkie gatunki
 205. xx - wszystkie gatunki
 206. xx
 207. xx - wszystkie gatunki
 208. xx
 209. xx
 210. xx - wszystkie gatunki
 211. xx - wszystkie gatunki
 212. xx
 213. xx - wszystkie gatunki
 214. xx
 215. xx - wszystkie gatunki
 216. xx
 217. tajpany - wszystkie gatunki
 218. xx
 219. xx
 220. xx
 221. pęz dwubarwny
 222. xx
 223. xx - wszystkie gatunki
 224. xx - wszystkie gatunki
 225. xx
 226. xx - wszystkie gatunki
 227. xx - wszystkie gatunki
 228. xx
 229. xx
 230. xx - wszystkie gatunki
 231. xx - wszystkie gatunki
 232. xx - wszystkie gatunki
 233. KROKODYLOWE - wszystkie gatunki, z wyjątkiem:

- Pseudohaje spp.
 Pseudonaja spp.
 Sinomicrurus spp.
 Walterinnesia spp.
Hydrophiidae
 Acalyptophis peronii
 Acanthophis spp.
 Aipysurus spp.
 Aspidomorphus spp.
 Astrotia stokesii
 Austrelaps spp.
 Cacophis spp.
 Demansia spp.
 Denisonia spp.
 Drysdalia spp.
 Echiopsis spp.
 Elapognathus spp.
 Emydocephalus spp.
 Enhydrina spp.
 Ephalophis greyae
 Furina spp.
 Glyphodon spp.
 Hemiaspis spp.
 Hoplocephalus spp.
 Hydrelaps darwiniensis
 Hydrophis spp.
 Kerilia jerdonii
 Kolpophis annandalei
 Lapemis spp.
 Laticauda spp.
 Loveridgelaps elapoides
 Microcephalophis spp.
 Micropechis ikaheka
 Notechis spp.
 Ogmodon vitianus
 Oxyuranus spp.
 Parahydrophis mertoni
 Parapistocalamus hedigeri
 Paroplocephalus atriceps
 Pelamis platurus
 Praescutata viperina
 Pseudechis spp.
 Rhinoplocephalus spp.
 Salomonelaps par
 Simoselaps spp.
 Suta spp.
 Thalassophina viperina
 Thalassophis anomalus
 Toxicocalamus spp.
 Tropidechis spp.
 Vermicella spp.
CROCODYLIA

- kajmana okularowego
  - kajmana szerokopyskiego
  - kajmana żakare
  - kajmana karłowatego
  - kajmana Schneidera
  - krokodyla krótkopyskiego
  - aligatora chińskiego
- PTAKI**
234. **kazuary** - wszystkie gatunki
- SSAKI**
- NACZELNE
- małpy wąskonose zwierzkształne**
235. **makakowate** - wszystkie gatunki, z wyjątkiem:
- **gerez**
  - talapoin
- małpy człekokształne**
- człowiekowate**
236. **orangowate** - wszystkie gatunki
- xx**
237. goryle - wszystkie gatunki
238. szympany - wszystkie gatunki
- DRAPIEŻNE
- kotowate**
239. **wielkie koty** - wszystkie gatunki
- xx**
240. gepard
241. jaguarundi
242. kuguar (puma)
243. **hienowate** - wszystkie gatunki, z wyjątkiem:
- protela
- łasicowate**
244. rosomak
245. arirania (wydra olbrzymia)
246. ratel
247. **niedźwiedziowate** - wszystkie gatunki
- xx**
248. fossa
249. **pletwonogie** - wszystkie gatunki, z wyjątkiem:
- foki pstrej
  - foki pospolitej
  - foki szarej
  - nerpy, foki obrączkowanej
250. TRĄBOWCE - wszystkie gatunki
- NIEPARZYSTOKOPYTNE
251. **tapiry** - wszystkie gatunki
252. **nosorożce** - wszystkie gatunki
- PARZYSTOKOPYTNE
253. wół piżmowy
254. gaur
255. bawół kafryjski (b. afrykański)
256. hipopotam nilowy
257. hipopotam karłowaty

- Caiman crocodillus
- Caiman latirostris
- Caiman yacare
- Paleosuchus palpebrosus
- Paleosuchus trigonatus
- Osteolaemus tetraspis
- Alligator sinensis
- AVES**
- Casuariidae spp.**
- MAMMALIA**
- PRIMATES
- Cercopithecoidea**
- Cercopithecidae**
- Colobinae spp.**
- Miopithecus spp.
- Hominoidea**
- Hominidae**
- Ponginae spp.**
- Homininae**
- Gorilla spp.
- Pan spp.
- CARNIVORA
- Felidae**
- Pantherinae spp.**
- Felinae**
- Acinonyx jubatus
- Puma yaguarondi
- Puma concolor
- Hyaenidae**
- Proteles cristatus
- Mustelidae**
- Gulo gulo
- Pteronura brasiliensis
- Mellivora capensis
- Ursidae spp.**
- Eupleridae**
- Cryptoprocta ferox
- Pinnipedia**
- Phoca largha
- Phoca vitulina
- Halichoerus grypus
- Phoca hispida
- PROBOSCIDEA spp.
- PERISSODACTYLA
- Tapiridae spp.**
- Rhinocerotidae spp.**
- ARTIODACTYLA
- Ovibos moschatus
- Bos gaurus
- Syncerus caffer
- Hippopotamus amphibius
- Hexaprotodon liberiensis

258. mieszańce gatunków zwierząt, których co najmniej 1 przodek należał do gatunku uwzględnionego w pozycjach 1-257

Objaśnienia:

Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w następujący sposób:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
  - wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy RZĘDÓW,
  - małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **nadrodzin, rodzin i podrodzin**.
- Nazwy łacińskie gatunków i rodzajów wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.
xx - brak nazwy polskiej

¹⁾ W przypadku wyodrębnienia się albo odkrycia nowego gatunku należącego do jednostki taksonomicznej objętej rozporządzeniem, gatunek ten zalicza się do kategorii, do której został zaliczony gatunek najbardziej z nim spokrewniony.

ZAŁĄCZNIK Nr 2

KATEGORIA II - POZOSTAŁE GATUNKI LUB GRUPY GATUNKÓW ZWIERZĄT NIEBEZPIECZNYCH DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI¹⁾

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1	2	3
	PAJĘCZAKI	ARACHNIDA
	PAJĄKI	ARANEIDA
	omatnikowate	Theridiidae
1.	xx	Latrodectus hasselti
2.	xx	Latrodectus variolus
	SKORPIONY	SCORPIONES
	xx	Buthidae
3.	xx	Androctonus afghanus
4.	xx	Androctonus aleksandrplotkini
5.	xx	Androctonus amoreuxi
6.	xx	Androctonus baluchicus
7.	xx	Androctonus dekeyseri
8.	xx	Androctonus eburneus
9.	xx	Androctonus finitimus
10.	xx	Androctonus gonneti
11.	xx	Androctonus hoggarensis
12.	xx	Androctonus maelfaiti
13.	xx	Androctonus maroccanus
14.	xx	Androctonus sergenti
15.	xx	Androctonus togolensis
16.	xx	Hottentotta alticola
17.	xx	Hottentotta arenaceus
18.	xx	Hottentotta asimii
19.	xx	Hottentotta buchariensis
20.	xx	Hottentotta caboverdensis
21.	xx	Hottentotta conspersus
22.	xx	Hottentotta finneganae
23.	xx	Hottentotta flavidulus
24.	xx	Hottentotta franzwerneri
25.	xx	Hottentotta jabalpurensis
26.	xx	Hottentotta jalalabadensis
27.	xx	Hottentotta jayakari
28.	xx	Hottentotta judaicus
29.	xx	Hottentotta khoozestanus

30. xx	Hottentotta lorestanus
31. xx	Hottentotta mesopotamicus
32. xx	Hottentotta niloticus
33. xx	Hottentotta pachyurus
34. xx	Hottentotta pellucidus
35. xx	Hottentotta penjabensis
36. xx	Hottentotta polystictus
37. xx	Hottentotta rugiscutis
38. xx	Hottentotta salei
39. xx	Hottentotta saxinatans
40. xx	Hottentotta scaber
41. xx	Hottentotta schach
42. xx	Hottentotta socotrensis
43. xx	Hottentotta songi
44. xx	Hottentotta stockwelli
45. xx	Hottentotta zagrosensis
46. xx	Leiurus abdullahbayrami
47. xx	Leiurus jordanensis
48. xx	Leiurus nasheri
49. xx	Leiurus savanicola
50. xx	Tityus aba
51. xx	Tityus abudi
52. xx	Tityus acananensis
53. xx	Tityus adisi
54. xx	Tityus adrianoi
55. xx	Tityus ahincoi
56. xx	Tityus altithronus
57. xx	Tityus anasilviae
58. xx	Tityus androcottoides
59. xx	Tityus anduzei
60. xx	Tityus angelesae
61. xx	Tityus anaeae
62. xx	Tityus antioquensis
63. xx	Tityus apiacas
64. xx	Tityus asthenes
65. xx	Tityus atriventer
66. xx	Tityus bahoruco
67. xx	Tityus barquisimetanus
68. xx	Tityus bastosi
69. xx	Tityus bellulus
70. xx	Tityus betschi
71. xx	Tityus birabeni
72. xx	Tityus blanci
73. xx	Tityus blaseri
74. xx	Tityus boconoensis
75. xx	Tityus bolivanus
76. xx	Tityus breweri
77. xx	Tityus cachipalensis
78. xx	Tityus caesarbarrioi
79. xx	Tityus canopensis
80. xx	Tityus carabobensis
81. xx	Tityus carinatoides

82. xx	Tityus cerroazul
83. xx	Tityus charalaensis
84. xx	Tityus chilensis
85. xx	Tityus clathratus
86. xx	Tityus columbianus
87. xx	Tityus confluens
88. xx	Tityus crassimanus
89. xx	Tityus cuellari
90. xx	Tityus culebrensis
91. xx	Tityus cylindricus
92. xx	Tityus demangei
93. xx	Tityus dinizi
94. xx	Tityus dorae
95. xx	Tityus duacaensis
96. xx	Tityus dulceae
97. xx	Tityus dupouyi
98. xx	Tityus ebanoverde
99. xx	Tityus ecuadorensis
100. xx	Tityus elii
101. xx	Tityus elizabethae
102. xx	Tityus elizabethebravoi
103. xx	Tityus engelkei
104. xx	Tityus estherae
105. xx	Tityus evandroi
106. xx	Tityus exstinctus
107. xx	Tityus festae
108. xx	Tityus filodendron
109. xx	Tityus florezi
110. xx	Tityus footei
111. xx	Tityus gaffini
112. xx	Tityus gasci
113. xx	Tityus gonzalespongai
114. xx	Tityus guaricoensis
115. xx	Tityus imei
116. xx	Tityus indecisus
117. xx	Tityus insignis
118. xx	Tityus intermedius
119. xx	Tityus irapaensis
120. xx	Tityus isabelceciliae
121. xx	Tityus ivani
122. xx	Tityus jeanvellardi
123. xx	Tityus julianae
124. xx	Tityus juliorum
125. xx	Tityus jussarae
126. xx	Tityus kaderkai
127. xx	Tityus kalettai
128. xx	Tityus kuryi
129. xx	Tityus lancinii
130. xx	Tityus lokiae
131. xx	Tityus longidigitus
132. xx	Tityus lourencoi
133. xx	Tityus lutzi

134. xx
135. xx
136. xx
137. xx
138. xx
139. xx
140. xx
141. xx
142. xx
143. xx
144. xx
145. xx
146. xx
147. xx
148. xx
149. xx
150. xx
151. xx
152. xx
153. xx
154. xx
155. xx
156. xx
157. xx
158. xx
159. xx
160. xx
161. xx
162. xx
163. xx
164. xx
165. xx
166. xx
167. xx
168. xx
169. xx
170. xx
171. xx
172. xx
173. xx
174. xx
175. xx
176. xx
177. xx
178. xx
179. xx
180. xx
181. xx
182. xx
183. xx
184. xx
185. xx

Tityus macrochirus
Tityus maimirensis
Tityus manakai
Tityus maniapurensis
Tityus marajoensis
Tityus maranhensis
Tityus martinpaechi
Tityus matthieseni
Tityus maturinensis
Tityus melanostictus
Tityus melici
Tityus metuendus
Tityus michelii
Tityus microcystis
Tityus mongei
Tityus mucusunamensis
Tityus munozii
Tityus neblina
Tityus neibae
Tityus nelsoni
Tityus obispoii
Tityus obscurus
Tityus obtusus
Tityus ocelote
Tityus osmanus
Tityus oteroi
Tityus ottenwalderi
Tityus pampanensis
Tityus paraguayensis
Tityus parvulus
Tityus paulistorum
Tityus pictus
Tityus pintodarochai
Tityus pittieri
Tityus pococki
Tityus portoplatensis
Tityus potameis
Tityus prancei
Tityus proseni
Tityus pugilator
Tityus pusillus
Tityus quiriquirensis
Tityus quisqueyanus
Tityus ramirezi
Tityus raquelae
Tityus rebieri
Tityus riocauensis
Tityus rionegrensis
Tityus riverai
Tityus roigi
Tityus rojasi
Tityus romeroi

186. xx
 187. xx
 188. xx
 189. xx
 190. xx
 191. xx
 192. xx
 193. xx
 194. xx
 195. xx
 196. xx
 197. xx
 198. xx
 199. xx
 200. xx
 201. xx
 202. xx
 203. xx
 204. xx
 205. xx
 206. xx
 207. xx
 208. xx
 209. xx
 210. xx
 211. xx
 212. xx
 213. xx
 214. xx
 215. xx
 216. xx
 217. xx
 218. xx
xx
 219. xx - wszystkie gatunki z wyjątkiem:
 xx
xx
 220. xx - wszystkie gatunki z wyjątkiem:
 xx
GADY
 ŁUSKONOSNE
 JASZCZURKI
waranowate
 221. waran papuaski (w. krokodylowy)
 222. waran paskowany (w. leśny)
 223. waran wielki
 224. **helodermowate** - wszystkie gatunki
 WĘŻE
żmijowate
 225. xx - wszystkie gatunki
 226. xx
 227. żmija karłowata

Tityus rondonorum
 Tityus rufofuscus
 Tityus rugosus
 Tityus rasmelyae
 Tityus sabiniae
 Tityus sanarensis
 Tityus sanfernandoi
 Tityus sarisarinamensis
 Tityus sastrei
 Tityus septentrionalis
 Tityus shiriana
 Tityus simonsi
 Tityus soratensis
 Tityus strandi
 Tityus surimeridensis
 Tityus sylviae
 Tityus tayrona
 Tityus tenuicauda
 Tityus thelyacanthus
 Tityus tucurui
 Tityus uniformis
 Tityus unus
 Tityus uquirensis
 Tityus urachichensis
 Tityus urbinai
 Tityus uruguayensis
 Tityus vaissadei
 Tityus valerae
 Tityus venamensis
 Tityus ventuarensis
 Tityus walli
 Tityus wayuu
 Tityus yerenai
Hemiscorpiidae
 Hemiscorpius spp.
 Hemiscorpius lepturus
Scorpionidae
 Nebo spp.
 Nebo hierichonticus
REPTILIA
 SQUAMATA
 LACERTILIA
Varanidae
 Varanus salvadorii
 Varanus salvator
 Varanus giganteus
Helodermatidae spp.
 SERPENTES
Viperidae
 Atheris spp.
 Bitis heraldica
 Bitis peringueyi

228. xx
229. żmija rogata
230. xx
231. xx
232. xx
233. żmija żebrowana
234. xx
235. żmija zygzakowata
236. xx
237. xx
238. xx
239. xx
240. żmija kaukaska
241. żmija iberyjska
242. xx
243. xx
244. xx
245. xx
246. xx
247. xx
248. żmija armeńska
249. xx
250. żmija hiszpańska
251. żmija łąkowa
grzechotnikowate
252. mokasyn miedziogłowiec
253. żararaka rogata (ż. Schlegela)
254. grzechotnik rogaty
255. grzechotnik skalny
256. grzechotnik kalifornijski
257. xx
258. xx - wszystkie gatunki
259. xx - wszystkie gatunki
260. xx - wszystkie gatunki
261. grzechotniczki - wszystkie gatunki
262. xx - wszystkie gatunki
263. xx - wszystkie gatunki
264. xx - wszystkie gatunki
połozowate
265. xx
266. xx
267. xx
268. xx
269. xx
270. xx
271. xx
zdradnicowate
272. xx - wszystkie gatunki
273. xx - wszystkie gatunki
274. **żmije grzebiące** - wszystkie gatunki
KROKODYLOWE
275. kajman okularowy

Bitis rubida
Cerastes cerastes
Vipera altaica
Vipera albicornuta
Vipera anatolica
Vipera aspis
Vipera barani
Vipera berus
Vipera darevskii
Vipera dinniki
Vipera ebneri
Vipera eriwanensis
Vipera kaznakovi
Vipera latastei
Vipera lotievi
Vipera magnifica
Vipera monticola
Vipera nikolskii
Vipera orlovi
Vipera pontica
Vipera raddei
Vipera renardi
Vipera seoanei
Vipera ursinii
Crotalidae
Agkistrodon contortrix
Bothriechis schlegelii
Crotalus cerastes
Crotalus lepidus
Crotalus ruber
Crotalus triseriatus
Cryptelytrops spp.
Parias spp.
Popeia spp.
Sistrurus spp.
Trimeresurus spp.
Tropidolaemus spp.
Viridovipera spp.
Colubridae
Boiga irregularis
Rhabdophis subminiatus
Rhabdophis tigrinus
Elapomorphus lemniscatus
Philodryas olfersii
Tachymenis peruvianus
Xenodon severus
Elapidae
Aspidelaps spp.
Calliophis spp.
Atractaspididae spp.
CROCODYLIA
Caiman crocodillus

276. kajman szerokopyski
 277. kajman żakare
 278. kajman karłowaty
 279. kajman Schneidera
 280. krokodyl krótkopyski
 281. aligator chiński

SSAKI

NACZELNE

małpy szerokonose

czepiakowate

282. wyjce - wszystkie gatunki
 283. muriki - wszystkie gatunki
 284. wełniaki - wszystkie gatunki

małpy wąskonose zwierzkształne

makakowate

285. **gerezy** - wszystkie gatunki

xx

286. talapoiny - wszystkie gatunki

SZCZERBAKI

287. mrówkojad olbrzymi (m. wielki, m. trójpalczasty)

DRAPIEŻNE

psowate

288. wilk
 289. wilk grzywiasty
 290. cyjon
 291. likaon

kotowate

xx

292. rysie - wszystkie gatunki
 293. mormi (kot złoty azjatycki)
 294. badia
 295. karakal

296. NIEPARZYSTOKOPYTNE - wszystkie gatunki z wyjątkiem:

- **tapirów**

- **nosorożców**

- ośła domowego

- konia domowego

PARZYSTOKOPYTNE

297. **pekari** - wszystkie gatunki

298. **żyrafy** - wszystkie gatunki

krętorogie

xx

299. gnu - wszystkie gatunki
 300. bawolce - wszystkie gatunki
 301. xx - wszystkie gatunki

xx

302. anoa
 303. banteng
 304. nilgau
 305. eland

xx

306. oryksy - wszystkie gatunki

- Caiman latirostris
 Caiman yacare
 Paleosuchus palpebrosus
 Paleosuchus trigonatus
 Osteolaemus tetraspis
 Alligator sinensis

MAMMALIA

PRIMATES

Platyrrhini

Atelidae

Alouatta spp.

Brachyteles spp.

Lagothrix spp.

Cercopithecoidea

Cercopithecidae

Colobinae spp.

Cercopithecinae

Miopithecus spp.

XENARTHRA

Myrmecophaga tridactyla

CARNIVORA

Canidae

Canis lupus

Chrysocyon brachyurus

Cuon alpinus

Lycaon pictus

Felidae

Felinae

Lynx spp.

Pardofelis temminckii

Pardofelis badia

Caracal caracal

PERISSODACTYLA

Tapiridae spp.

Rhinocerotidae spp.

Equus asinus

Equus caballus

ARTIODACTYLA

Tayassuidae spp.

Giraffidae spp.

Bovidae

Alcelaphinae

Connochaetes spp.

Alcelaphus spp.

Damaliscus spp.

Bovinae

Anoa depressicornis

Bos javanicus

Boselaphus tragocamelus

Taurotragus oryx

Hippotraginae

Oryx spp.

307. xx - wszystkie gatunki

Hippotragus spp.

oraz

mieszance gatunków zwierząt, których co najmniej 1 przodek należał do gatunku

308. uwzględnionego w pozycjach 1-307, z wyjątkiem tych, których co najmniej 1 przodek należał do gatunku wymienionego w załączniku nr 1 do rozporządzenia

Objaśnienia:

Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w następujący sposób:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **nadrodzin, rodzin i podrodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków i rodzajów wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

xx - brak nazwy polskiej

¹⁾ W przypadku wyodrębnienia się albo odkrycia nowego gatunku należącego do jednostki taksonomicznej objętej rozporządzeniem, gatunek ten zalicza się do kategorii, do której został zaliczony gatunek najbardziej z nim spokrewniony.

ZAŁĄCZNIK Nr 3

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI PRZETRZYMYWANIA ZWIERZĄT Z GATUNKÓW LUB GRUP GATUNKÓW NIEBEZPIECZNYCH¹⁾

1. Szczegółowe warunki przetrzymywania:

- 1) pojemniki, terraria, akwaterraria powinny być wykonane ze szkła klejonego (nierozsypującego się po rozbiciu) lub tworzywa sztucznego odpornego na wysokie temperatury, metalu, drewna, innych trwałych materiałów, albo z ich połączenia;
- 2) część osiatkowana lub okratowanie terrarium, akwaterrarium, klatki, wybiegu powinny być dopasowane do rozmiarów zwierzęcia, uniemożliwiająca jego ucieczkę, wykonane z:
  - a) materiałów nierdzewnych, oczka siatki nie większe niż 5 mm x 5 mm,
  - b) drutu nierdzewnego o grubości nie mniejszej niż 2 mm, oczka siatki nie większe niż 25 mm x 25 mm,
  - c) drutu nierdzewnego o grubości nie mniejszej niż 3 mm, oczka siatki nie większe niż 40 mm x 40 mm,
  - d) kraty z prętów stalowych o średnicy nie mniejszej niż 5 mm,
  - e) kraty z prętów stalowych o średnicy nie mniejszej niż 12 mm;
- 3) w pomieszczeniu, w którym znajduje się pojemnik, terrarium, akwaterrarium lub klatka, wszystkie przewody wentylacyjne, kanały instalacyjno-kanalizacyjne, wejścia do pomieszczeń sanitarnych i pomocniczych, okna, drzwi i inne otwory powinny być zabezpieczone tak, aby zwierzę, które uciekło z pojemnika, terrarium, akwaterrarium albo klatki, nie mogło wydostać się poza to pomieszczenie;
- 4) konstrukcja pomieszczenia, w którym zwierzę jest przetrzymywane, powinna umożliwiać obsługę zwierzęcia bez bezpośredniego kontaktu;
- 5) terrarium lub pomieszczenie, w którym bezpośrednio przebywa zwierzę, powinno być co najmniej dwudzielne, umożliwiające czasową izolację zwierzęcia w wybranej części;
- 6) zwierzę przetrzymywane na wybiegu powinno posiadać wybieg co najmniej dwudzielny, umożliwiający czasową izolację zwierzęcia w wybranej części;
- 7) części działowe pomieszczenia oraz ogrodzenie wybiegu powinny być wykonane z kształtowników lub rur metalowych, grubościennych, o średnicy nie mniejszej niż 15 cm, lub z innego wytrzymałego materiału; elementy wypełniające ramy ogrodzeń ustawione po skosie;
- 8) wejście do terrarium albo innego pomieszczenia, w którym przebywa zwierzę, powinno prowadzić przez służę lub zamykany korytarz;
- 9) wejście na wybieg lub do klatki powinno prowadzić przez służę;
- 10) pomieszczenie lub klatka powinny być bezpośrednio połączone z wybiegiem zewnętrznym;
- 11) elementy dzielące w pomieszczeniach, w szczególności oddzielające pomieszczenia dla zwierząt od służy czy korytarzy, powinny być wykonane z prętów lub rur stalowych, drewnianych bali lub innych materiałów o dużej wytrzymałości;
- 12) ogrodzenie o podwyższonej trwałości powinno być zbudowane w szczególności z grubych bali, siatki z drutu nierdzewnego o grubości nie mniejszej niż 3 mm, oczkach siatki nie większych niż 40 mm x 40 mm i gęsto ustawionych słupków;
- 13) ogrodzenie wybiegu powinno być wysokie na co najmniej:
  - a) 1,5 m,
  - b) 2 m,
  - c) 4 m,
  - d) 3 m oraz posiadać dodatkowe zabezpieczenie w postaci ukośnie wywiniętego w kierunku wnętrza wybiegu pasa górnej krawędzi siatki o szerokości co najmniej 1 m;
- 14) pomieszczenie lub wybieg powinny posiadać osiatkowanie lub okratowanie także od góry;
- 15) klatka lub wybieg powinny być postawione na podmurówce zagłębionej w podłożu co najmniej 1,5 m lub w inny sposób skutecznie zabezpieczone przed przekopaniem się zwierzęcia pod ogrodzeniem;
- 16) wybieg powinien być zabezpieczony, w szczególności dodatkowym ogrodzeniem lub rowem, tak aby nie było możliwości podejścia do klatki lub ogrodzenia na odległość poniżej:

- a) 1,5 m,
b) 3 m.
2. Niezbędne wyposażenie i wymagania, jakie powinien spełnić posiadacz zwierzęcia niebezpiecznego:
- 1) terrarium przenośne lub klatka transportowa, dopasowane rozmiarem i wytrzymałością do wielkości posiadanego zwierzęcia;
  - 2) worek lniany lub z innego materiału o podobnej lub większej wytrzymałości, dopasowany do wielkości posiadanego zwierzęcia;
  - 3) peseta i rękawice umożliwiające chwytanie i bezpieczną obsługę jadowitych bezkręgowców;
  - 4) rękawice skórzane lub z innego materiału o podobnej lub większej wytrzymałości, z mankietem co najmniej do połowy przedramienia;
  - 5) poskrom (lasso na kiju) lub przedłużona peseta (chwytak), dopasowane do rodzaju i rozmiarów posiadanego zwierzęcia;
  - 6) kij ofiologiczny lub inny sprzęt umożliwiający unieruchomienie i podniesienie zwierzęcia;
  - 7) siatka na kiju z metalową okrągłą obręczą, dopasowana rozmiarem do posiadanego zwierzęcia;
  - 8) sieć do poskramiania;
  - 9) bosak elektryczny lub paralizator;
  - 10) posiadać zawartą umowę z najbliższą całodobową lecznicą weterynaryjną lub lekarzem weterynarii, mającym zgodę Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego na posiadanie, przetrzymywanie i stosowanie środków psychotropowych i narkotycznych, posiadającym urządzenie do jego aplikacji na odległość i mogącym podać środek farmakologiczny czasowo unieruchamiający zwierzę;
  - 11) okulary ochronne;
  - 12) zastawa z drewna lub materiału o porównywalnej wytrzymałości, o rozmiarach co najmniej 1,5 m x 1,5 m;
  - 13) zestaw do naganiania: drągi co najmniej 3 m długości, sieci, zastawy;
  - 14) koło ratunkowe;
  - 15) w przypadku węży gatunków jadowitych, dla których jadu istnieje surowica, należy posiadać:
    - a) dawkę (lub dawki) odpowiedniej dla gatunku surowicy z aktualnym terminem ważności, wystarczającą na co najmniej 48 godzin po ukąszeniu, przechowywaną w wymaganej temperaturze,
    - b) surowicę, przechowywaną w lodówce, oznakowaną w widoczny sposób napisem "SUROWICE PRZECIWJADOWE",
    - c) instrukcję stosowania surowicy (w przypadku jej posiadania), dawkowanie, częstotliwość podawania, a kopia tego dokumentu powinna znajdować się także przy instrukcji, o której mowa w § 5 pkt 3 rozporządzenia;
  - 16) w przypadku zwierząt gatunków jadowitych:
    - a) przy instrukcji, o której mowa w § 5 pkt 3 rozporządzenia, powinna znajdować się lista osób uprawnionych do opieki nad tymi zwierzętami, zawierająca informację o ich roku urodzenia oraz przybliżonej aktualnej masie ciała z dokładnością do 5 kg,
    - b) instrukcja, o której mowa w § 5 pkt 3 rozporządzenia, powinna zawierać w szczególności spis objawów poukąszeniowych i specyfikę działania jadu,
    - c) w instrukcji, o której mowa w § 5 pkt 3 rozporządzenia, należy zamieścić informację o najbliższych placówkach medycznych, które mogą udzielić pomocy w przypadku ukąszenia, ich telefony alarmowe, dokładne adresy oraz najszybszy sposób dojazdu, przy czym co najmniej jedna z tych placówek powinna być czynna całodobowo.

3. Część osiatkowana albo okratowanie terrarium, klatki, wybiegu, dopasowane do rozmiarów zwierzęcia, uniemożliwiające jego ucieczkę, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mogą być wykonane także z innych materiałów o takiej samej lub większej wytrzymałości.

4. Dopuszcza się odstępstwo od warunków, o których mowa w ust. 2 pkt 16, jeśli w odległości do 20 km od miejsca hodowli znajduje się czynna cała dobę placówka medyczna, która dysponuje dawką surowicy, o której mowa w ust. 2 pkt 16 lit. a, i która jest powiadomiona o hodowli, przy czym w takim przypadku placówkę tę należy wskazać w instrukcji, o której mowa w § 5 pkt 3 rozporządzenia.

5. Warunki, o których mowa w ust. 1 i 2, dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt niebezpiecznych, w odniesieniu do których należy je spełnić, zawiera poniższa tabela:

Tabela

Lp.	Gatunek lub grupa gatunków		Szczegółowe warunki przetrzymywania zwierzęcia	
	nazwa polska	nazwa łacińska	ust. 1	ust. 2
	2	3	4	5
1.	pajęczaki	Arachnida	pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3	pkt 1, pkt 3, pkt 16
2.	waranowate	Varanidae	pkt 1, pkt 2 lit. c, pkt 3, pkt 5	pkt 2, pkt 4, pkt 5
3.	helodermowate	Helodermatidae	pkt 1, pkt 2 lit. b, pkt 3, pkt 5	pkt 1, pkt 4, pkt 5, pkt 16

4. żmijowate zdradnicowate	Viperidae Elapidae	pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3	pkt 2, pkt 5, pkt 6, pkt 11, pkt 15, pkt 16
5. grzechotnikowate	Crotalidae	pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3	pkt 1, pkt 2, pkt 5, pkt 6, pkt 15, pkt 16
6. położowate	Colubridae	pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3	pkt 2, pkt 5, pkt 16
7. żmije grzebiące węże morskie	Atractaspididae Hydrophiidae	pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3	pkt 2, pkt 5, pkt 6, pkt 15, pkt 16
8. krokodylowe	Crocodylia	pkt 1, pkt 2 lit. c, pkt 5, pkt 8, pkt 13 lit. b	pkt 1, pkt 5, pkt 12
9. kazuary	Casuariidae	pkt 2 lit. b, pkt 5, pkt 8, pkt 10, pkt 11, pkt 13 lit. b	pkt 1, pkt 4, pkt 8
10. czepiakowate makakowate	Atelidae Cercopithecidae	pkt 2 lit. c, pkt 5, pkt 8, pkt 10, pkt 14	pkt 1, pkt 4, pkt 7
11. człowiekowate	Hominidae	pkt 2 lit. e, pkt 5, pkt 8, pkt 10, pkt 14	pkt 1, pkt 8, pkt 10
12. mrówkojad olbrzymi (m. wielki, m. trójpalczasty)	Myrmecophaga tridactyla	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 10, pkt 13 lit. b	pkt 1, pkt 4, pkt 7
13. wilk	Canis lupus	pkt 2 lit. c, pkt 6, pkt 9, pkt 13 lit. d lub pkt 14, pkt 15, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 4, pkt 5, pkt 8
14. likaon	Lycaon pictus	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 13 lit. a, pkt 15, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 4, pkt 5, pkt 7
15. cyjon wilk grzywiasty	Cuon alpinus Chrysocyon brachyurus	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 13 lit. a, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 4, pkt 5, pkt 7
16. wielkie koty	Pantherinae	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 13 lit. c lub pkt 14, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 4, pkt 7, pkt 10
17. gepard jaguarundi kuguar (puma)	Acinonyx jubatus Puma yaguarondi Puma concolor	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 14, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 4, pkt 7
18. rysie	Lynx spp.	pkt 2 lit. c, pkt 6, pkt 9, pkt 14, pkt 15, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 4, pkt 5, pkt 8
19. mormi (kot złoty azjatycki) karakal	Pardofelis temminckii Caracal caracal	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 14, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 4, pkt 7
20. badia	Pardofelis badia	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 13 lit. b lub pkt 12, pkt 14	pkt 1, pkt 4, pkt 7
21. hienowate	Hyaenidae	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 10, pkt 13 lit. b lub pkt 14, pkt 15, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 4, pkt 7
22. rosomak ratel	Gulo gulo Mellivora capensis	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 10, pkt 14, pkt 15, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 4, pkt 7
23. arirania, wydra olbrzymia	Pteronura brasiliensis	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 10, pkt 13 lit. b lub pkt 14, pkt 15, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 4, pkt 7
24. niedźwiedziowate	Ursidae	pkt 2 lit. e, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 10, pkt 13 lit. b lub pkt 14, pkt 15, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 8, pkt 10
25. fossa	Cryptoprocta ferox	pkt 2 lit. d, pkt 5, pkt 8, pkt 9, pkt 13 lit. b lub pkt	pkt 1, pkt 4, pkt 7

			14, pkt 15, pkt 16 lit. a	
26. pletwonogie	Pinnipedia		pkt 5, pkt 8, pkt 10	pkt 1, pkt 8, pkt 13, pkt 14
27. trąbowce	Proboscidea		pkt 4, pkt 5, pkt 7, pkt 10, pkt 13 lit. c, pkt 16 lit. b	pkt 9, pkt 10
28. tapiry	Tapiridae		pkt 5, pkt 6, pkt 8, pkt 10, pkt 11, pkt 12, pkt 13 lit. b, pkt 16	pkt 1, pkt 10, pkt 12
29. nosorożce	Rhinocerotidae		pkt 5, pkt 6, pkt 8, pkt 10, pkt 11, pkt 12, pkt 13 lit. b, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 10, pkt 13
30. nieparzystokopytne - pozostałe gatunki	Perissodactyla		pkt 5, pkt 8, pkt 10, pkt 11, pkt 12, pkt 13 lit. b, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 10, pkt 13
31. wół piżmowy	Ovibos moschatus		pkt 4, pkt 5, pkt 6, pkt 7, pkt 10, pkt 13 lit. b, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 10, pkt 13
32. gaur bawół kafryjski (b. afrykański)	Bos gaurus Syncerus caffer		pkt 4, pkt 5, pkt 7, pkt 10, pkt 13 lit. b, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 10
33. hipopotam nilowy	Hippopotamus amphibius		pkt 4, pkt 5, pkt 7, pkt 10, pkt 13 lit. b, pkt 16 lit. a	pkt 10
34. hipopotam karłowaty	Hexaprotodon liberiensis		pkt 5, pkt 10, pkt 11, pkt 13 lit. a, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 12
35. pekari	Tayassuidae		pkt 5, pkt 8, pkt 10, pkt 11, pkt 13 lit. a lub pkt 14, pkt 15, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 5, pkt 12
36. żyrafy	Giraffidae		pkt 5, pkt 8, pkt 10, pkt 11, pkt 13 lit. c, pkt 15, pkt 16 lit. a	pkt 10, pkt 13
37. gnu bawolce xx anoa banteng nilgau eland oryksy xx	Connochaetes spp. Alcelaphus spp. Damaliscus spp. Bubalus depressicornis Bos javanicus Boselaphus tragocamelus Taurotragus oryx Oryx spp. Hippotragus spp.		pkt 5, pkt 8, pkt 10, pkt 11, pkt 12, pkt 13 lit. b, pkt 15, pkt 16 lit. a	pkt 1, pkt 10, pkt 13
38. mieszańce zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach oraz zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach z innymi zwierzętami			wymagania jak dla gatunków krzyżowanych	wymagania jak dla gatunków krzyżowanych

Objaśnienia:

Nazwy łacińskie gatunków i rodzajów wyróżniono czcionką pochyłą.

xx - brak nazwy polskiej

¹⁾ Warunki, o których mowa w załączniku 3, nie dotyczą warunków przetrzymywania zwierząt w ogrodach zoologicznych, w odniesieniu do których zastosowanie mają przepisy [rozporządzenia](#) Ministra Środowiska z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w ogrodach zoologicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 26), oraz warunków przetrzymywania zwierząt chorych i leczonych w ośrodkach rehabilitacji zwierząt.

ZAŁĄCZNIK Nr 4

MIEJSCE WSZCZEPIANIA MIKROCZIPA U ZWIERZĘCIA NIEBEZPIECZNEGO ORAZ OGRANICZENIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEBY ZACHOWANIA DOBROSTANU ZWIERZĄT

Lp.	Grupa gatunków nazwa nazwa	Miejsce podskórnego wszczepiania mikroczipa u	Ograniczenia dotyczące wszczepiania mikroczipa ¹⁾
-----	-------------------------------	--	---

polska	łacińska	zwierzęcia niebezpiecznego	
1. jaszczurki	Lacertilia	okolica łędźwiowa, po lewej stronie ciała	po przekroczeniu 20 cm, a przed przekroczeniem 25 cm długości ciała mierząc bez ogona
2. węże	Serpentes	lewa strona karku lub grzbietu, w 1/5-1/3 długości ciała mierząc od przodu	po przekroczeniu 45 cm, a przed przekroczeniem 50 cm długości ciała mierząc bez ogona, jednak nie wcześniej niż 7 dni po wykluciu
3. żółwie	Testudines	lewa, przednia strona karku	po przekroczeniu 10 cm, a przed przekroczeniem 12 cm długości karapaksu mierzonej w osi symetrii żółwia w linii prostej
4. krokodylowe	Crocodylia	lewa, przednia strona karku	po przekroczeniu 20 cm, a przed przekroczeniem 25 cm długości ciała mierząc bez ogona
5. kazuary	Casuariidae	u nasady szyi, nad lewym stawem barkowym	pomiędzy 60 a 90 dniem od wyklucia
6. płetwonogie	Pinnipedia	lewa strona nasady tylnej płetwy	pomiędzy 30 a 60 dniem od urodzenia
7. trąbowce	Proboscidea	lewy fałd skórny przy nasadzie ogona, około 5 cm na lewo od ogona	pomiędzy 60 a 90 dniem od urodzenia
8. pozostałe ssaki	-	podstawa lewego ucha	pomiędzy 30 a 90 dniem od urodzenia, ale nie wcześniej niż po osiągnięciu przez zwierzę 0,5 kg masy ciała

1) Górny wiek lub rozmiar, do którego należy oznakować zwierzę, wyznacza moment, od którego zwierzę zgłaszane do rejestru lub wpisane do rejestru powinno być oznakowane mikroczipem.